

The International Date-Line In Halachah

The International Date Line is the imaginary line on the Earth that separates two consecutive calendar days. That is the date in the Eastern hemisphere, to the left of the line, is always one day ahead of the date in the Western hemisphere. It has been recognized as a matter of convenience and has no force in international law.

Without the International Date Line travelers going westward would discover that when they returned home, one day more than they thought had passed, even though they had kept careful tally of the days. This first happened to Magellan's crew after the first circumnavigation of the globe. Likewise, a person traveling eastward would find that one fewer days had elapsed than he had recorded, as happened to Phileas Fogg in "Around the World in Eighty Days" by Jules Verne.

The International Date Line can be anywhere on the globe. But it is most convenient to be 180° away from the defining meridian that goes through Greenwich, England. It also is fortunate that this area is covered, mainly, by empty ocean. However, there have always been zigs and zags in it to allow for local circumstances.

Historical positions of the International Date Line from "Notes on the History of the Date or Calendar Line," in **The New Zealand Journal of Science and Technology**, Vol. XI, pp. 385 - 388

Over the years, the position of the International Date Line has changed several times. Until 1845, the Philippines were on the eastern side of it (the same side as the United States). It was on the eastern side of the line because it was a Spanish colony and most Europeans arrived there via the Spanish colonies in South America. Indonesia, almost directly to the South of the Philippines, was a Dutch colony and most European arrivals came via the Cape of Good Hope. Thus Indonesia was to the west of the International Date Line. After the independence of the South American countries, most people traveling to the Philippines also came by way of the Cape of Good Hope, so it was decided to change from the east of the line to the west of the line. Alaska, originally claimed by Russia, was to the west of the International Date Line because most travelers arrived there by way of Siberia. When the United States bought Alaska in 1867 the line was moved to the west of it. The most recent change in the line was in 1995 when Kiribati moved a large segment of it to the east, so that the entire nation would be on the same side of the International Date Line. As with all other changes in the International Date Line, the change was made by a government with local interests. As a result, the line is as far East as 150°, farther east than Honolulu. This does not change where the first sunrise of the next millennium will occur, however. The honor still goes to Antarctica.

The position given on most maps is the line drawn by the British Admiralty in 1921.

From <http://www.usno.navy.mil/>

The International Date-Line In Halachah

1 שו"ת רדב"ז חלק א סימן עו

שאם הגיע הלבנה הישנה לתכלית לשוכני א"י שחרית יום שבת עם הנץ החמה והיא עומדת באותה שעה ברקיע על ראש שוכני קצה המזרח והוא להם חצות יום ו' לפי שהם מתאחרים י"ח שעות והם לא ראו הלבנה מאחרי שחרית יום ו'.... זו היא הלבנה החדשה הנכסית לשוכני קצה המזרח י"ח שעות מאחר שהגיעה לשיעור המראה שנראתה בו לשוכני א"י....

שאלת ממני אודיעך דעתי בענין השבת כי יש חילוק /חילוק/ גדול בין השוכנים במזרח לשוכנים במערב ונמצא שמה שהוא לאלו שבת הוי לאלו חול: תשובה דע כי שאלה זו נבוכו בה רבים ונכבדים אבל אודיעך דעתי בה דע כי השבת נמסרה לכל אחד מישראל שנאמר כי אות הוא /היא/ ביני וביניכם וכמו שאות הברית הוא לכל א' וא' כן השבת נמסר לכל א' וא' וכיון שהשבת נמסר לכל א' בכל מקום שהוא מונה ששה ימים ובסוף הששה עושה שבת שהוא זכר למעשה בראשית שנאמר כי ששת ימים עשה ה' וגו' שאם אין אתה אומר כן אפילו בארץ ישראל יש חילוק קצת

5 כוזרי מאמר ב' סי' ב

התחלת השבת אינה כי אם מסיני וכו' עד הצין (סין) וכו' ויקרה השבת לצין אחר ארץ ישראל בשמונה עשרה שעות, מפני שארץ ישראל באמצע ליישוב וכו' שהוא מקום התורה, והוא המקום שהורד בו אדם מגן עדן בליל שבת, וממנו תחלת המנין סמוך לששת ימי בראשית וכו'.

2 יחזקאל פרק לח פסוק יב

לשלל שלל ולבז בז להשיב ירך על חרבות נושבת ואל עם מאסף מגוים עשה מקנה וקנין ישבי על טבור הארץ:

6 יום ולילה, אנציקלופדיה יהודית

והנה לפי דברי הכוזרי אם נחשב את הישוב לעניין שבת י"ח שעות, היינו תשעים מעלות לצד מערב (שש שעות) וק"פ מעלות לצד מזרח (י"ב שעות), בס"ה מאתים ושבעים מעלות. ואז יתחיל היום ארבעים וחמשה מעלות למזרח ירושלים, וירושלים היא במעלה ל"ה י"ג חלקים וכו"ה דקין (25'35013") למזרח גריניץ', נמצא כי היום מתחיל במעלה 25'80013" למזרח גריניץ', ומסיים תשעים מעלות למערב ירושלים שהוא במעלה 25'125013" למזרח גריניץ'. ויעבור קו היומי בסוף הים השקט דרך יאפאן, אך אז נצרך לתקן הקו שיעבור לפני יאפאן ולהכניסה בין ארצות המזרח, ובודאי אין מדקדקין בקו היומי כ"כ, כי כל הארצות הסמוכות דינן שווה.

3 תלמוד בבלי מסכת סנהדרין לו א

שהיא יושבת בטיבורו של עולם.

4 המאור הקטן, ר"ה כ:

דע לך כי אין היום והלילה שווים בזמנם כאחת בכל מקומות היישוב וכו', כי כל כ"ד שעות מן היום והלילה, כל שעה מהם הוא ערב במקום אחד ובקר במקום אחר וכו'. 'הקו המקיף את אורך הארץ וכו' יש לו 4 נקודות כנגד 4 רבעי היום וכו'. 'הראשונה קצה המזרח ויושביה הם השוכנים על שפת ים אוקינוס במזרח. והנקודה השניה היא שכנגדה והוא קצה המערב ויושביה שוכנים על שפת ים אוקינוס במערב. והנקודה השלישית היא האמצעית בין שתי הנקודות הראשונות האלה על פני כל הארץ, והיא נקראת טבור הארץ, ויושביה הם יושבי ירושלים וכל ארץ ישראל. והנקודה הרביעית שכנגדה מתחת לארץ, וגם היא אמצעית בין שתי הנקודות הראשונות, והיא הנקראת טבור הים או לב הים או נקודת התהום וכו'. 'ומכל נקודה אל נקודה הסמוכה לה מהלך שש שעות באורך הארץ וכו'. 'ודע כי חשבון הימים הנמנים מימי השבוע תחילתו מן הנקודה השלישית שהיא טבור הארץ והיא ארץ ישראל וכו'. ונתברר לך מזה כי יש הקדמת שמונה עשרה שעות במניין ימי השבוע ביניהם....

7 הארה

לפי הרבה מפרשים אין גמ' בר"ה עוסק בענין קו התאריך ויש פירושים אחרים להמאור הקטן

8 הרב מ.מ. קשר, הפרדס שנת כת, ה

מב בשנת תשי"א, בתחילת מלחמת העולם השני', כשבאו בני הישיבות ליאפאן, והיו הרבה שלא ידעו כלל מכל מה שנכתב לעיל, רק שמעו על דבר הכוזרי והרו"ה, נתעוררה אצלם שאלת קו התאריך. והנה בראש וראשונה פנו להרב רמ"א קיסילאוו בחארבין הנ"ל בתור רב דמתא, והוא השיב להם בתוקף ובהחלט שח"ו אין לדחות השבת ליום ראשון ואין לפקפק כלל בו. אני גותן כ"ח [הפרדס] עמוד מס 260 הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה

